

duben 2021

Obráťte se na nás!

Naše advokátní kancelář se intenzivně věnuje právní problematice týkající se koronavirové krize. Jsme připraveni Vám pomoci s uplatněním nároku na náhradu škody nebo Vám právně poradit ohledně čerpání příspěvků ze státních zdrojů (program Antivirus apod.).

Další informace naleznete na našich webových stránkách:

www.tschopl.cz

Zde také najdete způsoby, jak se s námi co nejrychleji spojit.

Vážení klienti,

jako každý měsíc Vám i tentokrát přinášíme oběžník naší advokátní kanceláře informující o nejdůležitějších právních novinkách.

V prvním článku informujeme o zajímavém rozsudku Nejvyššího soudu, který výslovně uplatňuje korektiv dobrých mravů i v právních vztazích mezi podnikateli.

V druhém článku přinášíme přehled aktuálních dotačních programů zavedených v souvislosti s pandemií onemocnění COVID 19, do kterých se lze nyní stále přihlásit.

Nakonec informujeme o podmínkách získání příspěvku na samotestování pro OSVČ a zaměstnavatele.

Za celou naši kancelář Vám přejeme příjemné prožití jarních měsíců.

Tým advokátní kanceláře Tschöpl & Partner

duben 2021

Změny v exekucích

Poslanecká sněmovna schválila novelu exekučního řádu, podle které by se měly zastavovat exekuce, které jsou dlouhodobě bez výsledku.

Po uplynutí lhůty šesti let by exekutor při splnění dalších podmínek exekuci zastavil. Nejdéle by bezvýsledná exekuce mohla trvat 12 let.

Zároveň má novelou dojít k omezení mobiliárních exekuci důchodců, tělesně postižených, a u dluhů z dětství. Dlužník by mohl odvrátit prodej movitých věcí také v případě, že bude nad rámec zákonných srážek z příjmů dobrovolně hradit aspoň 1500 korun.

Sněmovna však neposvětila zavedení místní příslušnosti exekutorů, a působnost exekutorů tak bude nadále celorepubliková.

Musí být smlouvy uzavírané mezi podnikateli v souladu s dobrými mravy?

Nejvyšší soud se v rozsudku ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 23 ICdo 56/2019, zabýval ochranou slabší smluvní strany a podmínkou souladu smluv s dobrými mravy v právních vztazích mezi podnikateli. Soud v tomto rozsudku zdůraznil závěr, že i smlouvy uzavírané podnikateli musí být v souladu s dobrými mravy.

V posuzovaném případě se Nejvyšší soud zabýval tzv. revolvingový úvěrem, jehož podstatou je to, že umožňuje opakované čerpání finančních prostředků až do určitého rámce. Jablkem sváru zde byla výše sjednané úrokové sazby. Podstatné však také bylo, že příjemcem úvěru byla fyzická osoba-podnikatel.

Korektiv dobrých mravů

Podle soudu prvního stupně byla dohodnutá úroková sazba v rozporu s dobrými mravy. S tím ale nesouhlasil soud odvolací, podle kterého nelze smlouvu mezi podnikateli poměřovat dobrými mravy a odkázal na § 1797 občanského zákoníku. Podle tohoto ustanovení se podnikatelé nemohou domáhat zrušení smlouvy, když jsou vzájemná plnění v hrubém neproměru nebo když jedna ze stran zneužila tísně, nezkušenosti či rozumové slabosti strany druhé.

Nejvyšší soud tento závěr odmítl. Smluvní volnost stran je totiž obecně nutné omezit podmínkou souladu s dobrými mravy. Pokud je smlouva v rozporu s dobrými mravy, je absolutně neplatná a soud k tomu musí přihlížet i bez námitky jedné ze stran. Na druhou stranu dodal, že takovýto zásah do smluvní volnosti stran bude výjimečný a vždy odůvodněný mimořádnými okolnostmi daného případu. Takto nebude v rozporu s dobrými mravy ani hrubý neproměr plnění, který jedna strana docílila zneužitím tísně, nezkušenosti či rozumové slabosti strany druhé.

duben 2021

Ochrana slabší strany platí i mezi podnikateli

Odvolací soud však pochybil nejenom proto, že smlouvu nepřezkoumal z hlediska dobrých mravů, ale také protože neposoudil využití jiných principů občanského zákoníku, která chrání jednu stranu před zneužíváním ze strany druhé, a to například princip ochrany slabší smluvní strany. Podle Nejvyššího soudu se jí může dovolat nejen spotřebitel, ale i podnikatel.

S postavením slabší smluvní strany souvisí také adhezní smlouvy. Pokud je totiž smlouva se slabší smluvní stranou uzavřena pomocí formuláře, má se za to, že se jedná o adhezní smlouvu. Adhezní smlouva je taková, kde jedna strana určí základní podmínky, aniž by je ta druhá měla možnost ovlivnit (typicky smlouvy s bankovními institucemi). Slabší smluvní strana je poté chráněna před překvapivými, a zvláště nevýhodnými podmínkami ve smlouvě.

Podnikatelé mohou tuto ochranu ve svých smlouvách podle § 1801 občanského zákoníku vyloučit. To však ale neplatí, pokud taková doložka hrubě odporuje obchodním zvyklostem a zásadě poctivého obchodního styku, a to i když je součástí samotné adhezní smlouvy. Nejvyšší soud se tímto výkladem odchýlil od textu právního předpisu, podle kterého je doložka neplatná, když je uvedena mimo text adhezní smlouvy.

Podnikatel nebo spotřebitel?

Pokud se jedná o fyzickou osobu-podnikatele (jako v tomto případě), je také nutné zkoumat, jestli tato osoba neuzavřela smlouvu pro soukromou potřebu mimo svoji podnikatelskou činnost. Stejná osoba totiž může v některých vztazích vystupovat jako podnikatel, v jiných zase jako spotřebitel. Pokud by se tedy např. ukázalo, že úvěr byl určen na opravu rodinného domu, který s podnikáním žalobce nesouvisí, vztahovala by se na něj ochrana spotřebitele a zákona o spotřebitelském úvěru.

Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí potvrdil, že nejen spotřebitelé mají ve smluvním styku nárok na ochranu. V případě podnikatelských smluv musí brát soudy v úvahu i faktickou nerovnost dvou smluvních partnerů. Tvrdit, že malý živnostník má při uzavírání smlouvy podobnou vyjednávací sílu jako velká korporace je totiž odtržené od reality.

-MB-

duben 2021

Přehled aktuálních dotačních programů

Jelikož systém dotačních programů zavedených v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19 je široký, níže vám přináším přehled těch programů, které jsou vzhledem k možnosti přihlášení stále aktuální.

Program COVID 2021.

Tento program se orientuje na provoz podnikatelské činnosti a jeho cílem je poskytnutí finanční podpory na zajištění likvidity podnikatelů, kteří na základě vládních opatření přišli o možnost provozování podnikání, a tím ztratili minimálně polovinu svého zisku.

Oprávněným žadatelem jsou fyzické osoby, právnické osoby či příspěvkové organizace, které vykonávají podnikatelskou činnost na základě živnostenského zákona nebo obdobným způsobem a v důsledku pandemie COVID-19 jejich tržby poklesly alespoň o 50 %. Další podmínkou je, aby měl oprávněný žadatel alespoň jednoho zaměstnance.

Podpora je poskytována ve výši 500 Kč za každého zaměstnance na den rozhodného období, a to od 11. 1. 2021 do 31. 3. 2021. V případě, že měl žadatel k 11. 1. 2021 méně než 3 zaměstnance vyjádřené jako FTE (=ekvivalent plných pracovních závazků), je podpora stanovena ve výši 1.500 Kč za den. Žádosti bude možné podávat od 12. 4. 2021 do 31. 5. 2021 prostřednictvím systému AIS MPO, který je dostupný na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Podotýkáme však, že podporu nelze kombinovat s podporou z programů COVID – Nepokryté náklady, AGRICOVID, COVID Kultura, COVID – SPORT III Lyžařská střediska. Kombinace je však možná u programu Antivirus.

Program COVID – Veletrhy/kongresy

Tento program je určen podnikatelským subjektům podnikajícím v oblasti organizace a realizace veletrhů, výstav, kongresových, firemních a dalších hromadných akcí. Oprávněným žadatelem je fyzická či právnická osoba, která vykonává podnikatelskou činnost na základě živnostenského zákona.

Podmínkou je, aby byl podnikatel zaměřen na organizaci a realizaci veletrhů a hromadných akcí, které jsou zaměřeny či částečně napojeny na B2B segment (pozn. Business to business – označení pro obchodní vztah mezi společnostmi).

duben 2021

Další důležitou podmínkou je pokles obratu v rozhodném období minimálně o 30 % oproti stejnému období roku 2019 nebo 2020. Výše podpory činí 60 % nepokrytých nákladů za rozhodné období (40 % nepokrytých nákladů pro podnikatele s majetkovou účastí státu nebo územního samosprávného celku). Maximální výše podpory je stanovena na 20 mil. Kč na jednoho žadatele. Žádost je možné podat od 6. 4. 2021 – 31. 5. 2021 prostřednictvím systému AIS MPO.

Program COVID – Nepokryté náklady

Jak je již z názvu tohoto programu zřejmé, jedná se o pomoc těm podnikatelům, kteří se kvůli pandemii onemocnění COVID-19 nachází v prodlení s úhradou části nepokrytých fixních nákladů. Podmínkou je pokles obratu v lednu a v únoru 2021 a to aspoň o 50 % ve srovnání s lednem a únorem 2019. Aby však byla podpora udělena, je třeba tyto účetní ztráty doložit.

Oprávněným žadatelem je fyzická či právnická osoba vykonávající podnikatelskou činnost na základě živnostenského zákona nebo obdobným způsobem, které ve výše uvedeném rozhodném období poklesl obrat minimálně o 50 %. Výše podpory činí 60 % nepokrytých fixních nákladů. Podpora je však limitována, a to na 40 milionů korun na jednoho žadatele. Žádosti je možné podávat od 19. 4. 2021 do 19. 7. 2021 opět prostřednictvím informačního systému AIS MPO, který je dostupný na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Podporu z tohoto programu nelze kombinovat s podporou z programu COVID 21.

Další programy finanční podpory

Mezi další finanční podpory, které lze stále využít, patří **kompensační bonus pro OSVČ, společníky firem a tzv. dohodáře** (osoby pracující na dohodu o provedení práce či dohodu o pracovní činnosti). Žádosti lze podávat u finančních úřadů až do 1. 7. 2021. Dále pak záruční **program COVID III**, jehož cílem je zlepšení dostupnosti provozního financování pro podnikatele, kteří zaměstnávají maximálně 500 zaměstnanců a jejichž ekonomické aktivity jsou omezeny právě pandemií koronaviru. Úvěry budou poskytovány do poloviny roku 2024 nebo do vyčerpání záruk. Závěrem zmiňujeme též program **COVID Záruka CK**, o nějž lze zažádat až do 31. 12. 2021 a program **COVID Záruka Sport**, který běží až do 30. 6. 2023.

duben 2021

Samotestování pro OSVČ a zaměstnavatele

Od 1. dubna 2021 mohou osoby samostatně výdělečně činné i zaměstnavatelé požádat o příspěvek na provádění samoodběrových testů COVID-19. První měsíc, za který bude možné příspěvek proplatit, je březen 2021. Jaká bude však výše příspěvku, jak konkrétně o příspěvek požádat či pro koho je vlastně příspěvek určen? To vše se dozvíte v tomto článku.

Kromě OSVČ, které během své činnosti přichází do styku s lidmi, a zaměstnavatelů, budou moci o příspěvek rovněž zažádat nadace, ústavy, družstva, banky, spolky a další subjekty, které jsou testy povinny provádět. Zaměstnavatelé mohou žádat o příspěvek za své zaměstnance, přičemž za zaměstnance se považují i dočasně přidělení zaměstnanci agentury práce a další osoby, které na základě jiného právního vztahu, než je pracovněprávní vztah, vykonávají práci nebo obdobnou činnost na pracovišti zaměstnavatele společně s jeho zaměstnanci.

Na jednoho pojištěnce, bez ohledu na počet jeho zaměstnavatelů, lze čerpat příspěvek na nákup maximálně 4 testů za kalendářní měsíc (4 x 60 Kč, tedy 240 Kč včetně DPH), provedených ve frekvenci maximálně jednou za 7 dní.

O příspěvek lze požádat pouze v aplikaci na společné webové stránce <https://www.samotesty-covid.cz/>. Na této webové stránce se lze zaregistrovat pomocí aktivačního kódu, který byl OSVČ se zřízenou datovou schránkou doručen do jejich datové schránky. Pro OSVČ, které datové schránky nemají a nechtějí si je zřídit, zveřejní jednotlivé zdravotní pojišťovny na svých webových stránkách alternativní možnosti získání autorizačního kódu.

Podmínky čerpání tohoto příspěvku jsou společné pro všechny zdravotní pojišťovny v ČR. Společnosti podnikající v České republice a OSVČ jsou povinny samy organizovat testování svých zaměstnanců a evidovat jeho průběh včetně zaznamenávání dat provedených testů a jejich výsledků. Pro samotestování lze pak použít pouze takové testy, kterým Ministerstvo zdravotnictví udělilo výjimku podle § 4 odst. 8 nařízení vlády č. 56/2015 Sb. nebo je povolil SÚKL. Jejich seznam a seznam distributorů, který je průběžně aktualizován, najdete zde: <https://www.mzcr.cz/seznam-antigennich-testu-pro-ktere-vydalo-mz-vyjimku/>.

Závěrem lze vyjádřit naději, že povinné samotestování nepředstavuje jen další administrativní zátěž pro OSVČ a zaměstnavatele, ale smysluplný krok, který motivuje zaměstnance k návratu z home office zpět na pracoviště.

-JO-

duben 2021

Nenašli jste v oběžníku odpověď na otázku, kterou potřebujete právně posoudit? Ozvěte se nám, rádi Vám budeme nápomocní!

Kancelář Praha:
Pod Křížkem 428/4
Praha 4 – Braník, 147 00
Tel.: +420 273 136 130

Kancelář Brno
Výstaviště 1
Brno 647 00
Tel.: +420 542 215 356

Kancelář Vídeň
Mooslackengasse 17
Vídeň 1190
Tel.: +43 193 025 3010